

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÉHO KOMISÁRA**Jozef SÍKELA****Medzinárodné partnerstvá****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisára a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispějete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky vo svojom portfóliu? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Patrím ku generácii, ktorá musela za svoju slobodu bojovať. V roku 1989, keď sme túto slobodu získali, som mal 22 rokov a v srdci Prahy som sa spolu s ostatnými študentmi zúčastňoval na demonštráciách proti komunistickému režimu. Neskôr sa naša generácia snažila uskutočniť ďalší sen: aby sa naša krajina stala súčasťou Európskej únie. Deň, keď sa tento sen stal realitou, bol historickým okamihom. Preto plne chápem príťažlivosť Európskej únie a hodnôt, ktoré reprezentuje. Bolo by mi nesmiernou cťou, ak by som mal príležitosť – ako komisár pre medzinárodné partnerstvá – túto príťažlivosť ešte zvýšiť a sprístupniť prínosy týchto hodnôt miliónom ľudí na celom svete.

Za posledných 30 rokov sa hrubý domáci produkt Českej republiky zvýšil viac ako päťnásobne. Tento úspech by nebol možný bez významných investícií do infraštruktúry, domácej výroby a ľudského kapitálu, pričom to všetko nám umožnilo začleniť sa do globálnych obchodných a investičných sietí. Nič z toho by nebolo možné dosiahnuť bez Európy.

Ako môžem k tomuto úsiliu prispieť? V prvom rade mojimi rozsiahlymi medzinárodnými skúsenosťami vo verejnom aj súkromnom sektore. Ako člen predstavenstva Erste Group Bank AG som dohliadal na operácie v dvanástich európskych krajinách, ako aj na pobočky v New Yorku a Hongkongu. Vďaka tejto úlohe som dôkladne pochopil medzinárodné finančné trhy a financovanie rozsiahlych projektov a získal v týchto oblastiach odborné znalosti, ktoré by mi umožnili riadiť zavádzanie stratégie Global Gateway vrátane mobilizácie investícií a štruktúrovania finančných nástrojov.

Pôsobil som aj ako politik. Ako minister priemyslu a obchodu Českej republiky som sa zameril na modernizáciu nášho energetického sektora, posilnenie energetickej bezpečnosti a prilákanie strategických investícií. Pracoval som na diverzifikácii dodávok energie, investovaní do projektov kritickej infraštruktúry, ako sú terminály LNG, a podpore obnoviteľných zdrojov energie. Tieto iniciatívy priamo prispievajú k strategickým cieľom Európskej únie v oblasti udržateľnosti, energetickej nezávislosti a hospodárskej bezpečnosti. Vďaka týmto skúsenostiam som získal zručnosti potrebné na dosiahnutie pokroku v zelenej a digitálnej transformácii za hranicami Európy. Portfólio medzinárodných partnerstiev, ktoré je základným kameňom novej zahraničnej hospodárskej politiky EÚ, je v úzkom súlade s mojimi profesijnými prioritami a skúsenosťami.

Plánujem využiť svoje odborné znalosti pri zabezpečovaní financovania rozsiahlych medzinárodných projektov, aby sa pokročilo v strategickom programe Komisie. Zameriam sa na podporu komplexných partnerstiev založených na rovnosti, vzájomnom rešpekte a spoločných hodnotách a zároveň na presadzovanie cieľov udržateľného rozvoja, pričom zabezpečím, aby sa na žiadnu krajinu nezabudlo. Mojm cieľom je umožniť plné využitie potenciálu iniciatív, ako je Global Gateway, ako súčasť zahraničnej hospodárskej politiky EÚ. Podporou investícií do kritickej významných odvetví, ako je zelená energia, digitálna infraštruktúra, doprava, vzdelávanie

a zdravotníctvo, môžeme súčasne podporiť udržateľný rozvoj, znížiť chudobu, riešiť základné príčiny neoprávnenej migrácie a posilniť hospodársku bezpečnosť.

Som takisto pevne odhodlaný riešiť nerovnosti a začleňovať rodové hľadisko a hľadisko mládeže do svojho portfólia. Rodová rovnosť nie je len morálnym imperatívom, ale aj hospodárskou nevyhnutnosťou. Plná účasť žien a dievčat na všetkých aspektoch verejného života vrátane rozhodovania a hospodárskej činnosti je nevyhnutná na budovanie udržateľných a prosperujúcich spoločností. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, zabezpečím, aby rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat zostali v popredí záujmu medzinárodných partnerstiev EÚ v súlade s ambicióznymi cieľmi stanovenými v akčnom pláne pre rodovú rovnosť III. Akčný plán pre mládež v rámci vonkajšej činnosti EÚ by mal byť naďalej usmernením pre naše úsilie o zapojenie mladých ľudí, posilnenie ich postavenia a ich prepojenie na celom svete. Zaisťujem tiež vyvážené zastúpenie žien a mužov v svojom tíme.

Budem dodržiavať najvyššie etické normy, tak ako som ich dodržiaval počas celej mojej kariéry v súkromnom aj verejnom sektore. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, budem dôsledne dodržiavať kódex správania členov Európskej komisie, slúžiť všeobecným záujmom Európskej únie podľa svojich najlepších schopností a venovať veľkú pozornosť tomu, aby som sa vyhol akémukoľvek konfliktu záujmov. V prípade možného konfliktu záujmov o tom budem bezodkladne informovať predsedníčku Komisie. Všetky svoje činnosti budem vykonávať čestne a transparentne.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravený prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, ako aj o transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravený včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Pevne verím v parlamentnú demokraciu. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii Európskym parlamentom, prevezmem politickú zodpovednosť za činnosti patriace do môjho portfólia bez toho, aby bola dotknutá zásada kolegiality stanovená v mojom poverovacom liste.

Plne sa stotožňujem so znením môjho poverovacieho listu, v ktorom sa uvádza: „Posilníme našu demokraciu, budeme spoločne hájiť naše hodnoty a zabezpečíme, aby sme boli doma silnejší. Budeme spolupracovať s našimi partnermi a lepšie presadzovať naše záujmy na celom svete.“ Naše európske hodnoty sú ústredným prvkom našej ponuky partnerským krajinám.

Ako minister priemyslu a obchodu v Českej republike som pracoval na vysokej pozícii v koalíčnej vláde. V tejto funkcii som úzko spolupracoval s Parlamentom Českej republiky; ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii komisára, chcel by som rovnako postupovať aj v prípade Európskeho parlamentu. Silná medziinštitucionálna spolupráca a budovanie konsenzu medzi rôznymi stranami môžu európsku demokraciu len posilniť.

Zaväzujem sa vykonávať Rámcovú dohodu o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou a Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva.

Budem prítomný v Európskom parlamente, a to tak na plenárnych rozpravách, ako aj na schôdzach výborov, a Parlament budem pravidelne informovať o svojich činnostiach a činnostiach Generálneho riaditeľstva pre medzinárodné partnerstvá. Budem dodržiavať záväzok stanovený v rámcovej dohode a reagovať na uznesenia Európskeho parlamentu do troch mesiacov. Som tiež odhodlaný zabezpečiť, aby kolégium komisárov reagovalo na uznesenia Parlamentu podľa článku 225 včas a v súlade so zásadami proporcionality, subsidiarity a lepšej tvorby práva. Zapojím sa do štruktúrovaného dialógu s Európskym parlamentom s cieľom zabezpečiť, aby boli po prijatí uznesení podľa článku 225 ZFEÚ včas uskutočnené následné kroky.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, budem organizovať aj pravidelný štruktúrovaný dialóg s Výborom pre rozvoj a zabezpečím transparentnosť a výmenu informácií s Parlamentom pred významnými podujatiami a kľúčovými fázami medzinárodných rokovaní. Takisto by som pokračoval v polročnom geopolitickom dialógu

na vysokej úrovni zriadenom v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI – Globálna Európa), ktorý je nenahraditeľným fórom na výmenu názorov o kľúčových politických otázkach vrátane stratégie Global Gateway. Mám v úmysle spolupracovať s Vami, VP/PK a mojimi kolegami komisármi na ďalšom posilnení našej interakcie.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii Európskym parlamentom, chcel by som spolu s Vami preskúmať, ako by sa poslanci Európskeho parlamentu mohli pravidelnejšie zúčastňovať na misiách Tímu Európa do partnerských krajín.

Takisto sa zaväzujem zaviesť účinné a viditeľné monitorovanie stratégie Global Gateway a podávanie správ o nej a prepracovať spôsob, akým komunikujeme ponuku Európy v partnerských krajinách a európskym daňovníkom.

Zamerám sa na posilnenie dialógu so zainteresovanými stranami v EÚ a partnerských krajinách, pričom budem venovať osobitnú pozornosť spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti a zavedeniu každoročných politických dialógov s mládežou.

V tomto zmysle sa zaväzujem počúvať, hľadať konsenzus, zlepšovať dialóg a budovať s Vami taký pracovný vzťah, aby sme mohli splniť náš spoločný záväzok prispieť k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja.

Otázky Výboru pre rozvoj

3. Rozvojová spolupráca v súvislosti s hospodárskou zahraničnou politikou a stratégiou Global Gateway

Hlavným cieľom politiky Európskej únie v oblasti rozvojovej spolupráce, ktorý je zakotvený v článku 208 ZFEÚ, je „obmedzovanie chudoby a v dlhodobom horizonte jej odstránenie“. V politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029, ktoré predložila predsedníčka Komisie Ursula von der Leyen, a vo Vašom poverovacom liste sa takisto uvádza koncepcia novej „hospodárskej zahraničnej politiky“.

Aké sú v tejto súvislosti ciele rozvojovej politiky EÚ z Vášho pohľadu, ako ich budete sledovať v geopolitickom boji ponúk a naratívov, a najmä ako budete vykonávať stratégiu Global Gateway? Ako chcete v tejto súvislosti rozšíriť iniciatívu Global Gateway a stimulovať investície súkromného sektora, a to aj zo strany európskych spoločností, do rozvojových regiónov, ktoré sú vzájomne prospešné? Aké mechanizmy sa zavedú s cieľom zabezpečiť, aby tieto investície boli v súlade s potrebami miestneho rozvoja, rešpektovali hlavný cieľ politiky EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce a zapojili partnerské vlády a aktérov občianskej spoločnosti? Ako vytvoríte spoľahlivý rámec monitorovania a hodnotenia projektov financovaných v rámci iniciatívy Global Gateway a zabezpečíte transparentnosť a parlamentnú kontrolu strategického plánovania a vykonávania v súlade s nariadením o NDICI – Globálna Európa a našimi záväzkami vyplývajúcimi zo zmluvy?

Odstránenie chudoby je prioritným cieľom činnosti Európskej únie v rozvojových krajinách, ako sa stanovuje v zmluvách. Na globálnej úrovni je našim kompasom všeobecne potvrdená Agenda 2030 a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, táto agenda by predstavovala rámec mojej práce.

Otázkou je, ako k týmto cieľom čo najlepšie prispieť. V tomto prípade budem venovať veľkú pozornosť tomu, čo sa osvedčilo v praxi. Počas celého môjho profesionálneho života bolo mojou prioritou dosahovať výsledky. Z osobnej skúsenosti viem, že hlavným motorom udržateľného rozvoja je inkluzívny a udržateľný hospodársky rast.

V posledných desaťročiach sa ukázalo, že tradičný model darcu a príjemcu má svoje obmedzenia. Krajiny, ktorým sa podarilo najviac znížiť chudobu, sú krajiny investujúce do rozvoja infraštruktúry, domácej výroby a vzdelávania, vďaka čomu integrovali svoje hospodárstva na svetovom trhu, ako aj na investičnej scéne.

Práve v týchto oblastiach v súčasnosti hľadajú podporu vznikajúce trhy a rozvojové ekonomiky. V 21. storočí chcú krajiny partnerstvá, nie závislosť. Snažia sa posilniť svoju odolnosť voči vonkajším otrasom, rovnako ako my. Potrebujú vytvárať pracovné miesta pre svoje rastúce obyvateľstvo. Tam, kde EÚ na túto požiadavku nereaguje, zareagujú iní. Prenecháme túto príležitosť im? Toto je politická voľba, pred ktorou stojíme. Podľa môjho názoru EÚ môže a musí využiť príležitosti na spoluprácu s partnermi vzájomne prospešným spôsobom. Budeme to robiť ekonomicky, sociálne a environmentálne udržateľným spôsobom.

Okrem toho je tu zásadná otázka týkajúca sa rozsahu. Samotná oficiálna rozvojová pomoc na riešenie súčasných výziev nestačí. Zohráva kľúčovú úlohu, ale ak má skutočne priniesť zmenu, musí byť sprevádzaná rozsiahlymi súkromnými investíciami. Našu činnosť musíme prispôbiť tomuto účelu. Organizácia pre hospodársku

spoluprácu a rozvoj odhaduje, že ročný nedostatok investícií na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách v súčasnosti predstavuje približne 4 bilióny EUR ročne, zatiaľ čo globálna oficiálna rozvojová pomoc dosahuje približne 0,2 bilióna EUR ročne. Schopnosť mobilizovať súkromné udržateľné financovanie vo veľkom rozsahu má preto zásadný význam.

Tieto úvahy podporujú zmenu paradigmy v prístupe EÚ k medzinárodným partnerstvám, ktorú zachytáva stratégia Global Gateway.

Je tiež nevyhnutné, aby EÚ prispôbila svoju ponuku súčasnému geopolitickému kontextu. V posledných rokoch došlo k znásobeniu alternatívnych ponúk. Rozvíjajúce sa trhy a rozvíjajúce sa ekonomiky majú na výber viac možností. To vedie k novej dynamike v medzinárodných záležitostiach, kde dochádza k nahrádzaniu uzavretých blokových aliancií *ad hoc* koalíciami a vzťahmi založenými čoraz viac na transakciách. Niektoré z týchto ponúk sú však spojené s určitými podmienkami a využívajú sa na podporu konkurenčných modelov správy vecí verejných.

Musíme ukázať, že ponuka Európy je lepšou možnosťou. Že naša ponuka je komplexná, kvalitná a udržateľná a vychádza z našich spoločných hodnôt, noriem a štandardov. Že je výhodnejšia než ponuky našich konkurentov. Som o tom presvedčený a musíme urobiť viac pre to, aby sme o tom presvedčili aj našich partnerov.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, budem pracovať na tom, aby sa stratégia Global Gateway doviedla „od začínajúcej k rozvinutej stratégii“, ako sa uvádza v mojom poverovacom liste. V úzkej spolupráci s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou Komisie a ďalšími členmi kolégia musíme našu ponuku vylepšiť, zasadiť ju do kontextu širšej zahraničnej hospodárskej politiky a urýchliť jej realizáciu, okrem iného zvýšením objemu súkromných investícií. Vďaka rozsiahlym skúsenostiam v oblasti medzinárodného obchodu a podnikania mám podľa môjho názoru potrebné predpoklady na plnenie tohto mandátu.

V tejto súvislosti má zásadný význam prístup Tímu Európa. Jeho ďalší rozvoj by bol prioritou môjho mandátu, ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii. Z dôvodov rozsahu a vplyvu musíme posilniť koordináciu s členskými štátmi EÚ, ich rozvojovými bankami a finančnými inštitúciami a ich vykonávacími agentúrami. Aby každý mohol prispieť tým, čo robí najlepšie. Domnievam sa, že mám dobré predpoklady na to, aby som pochopil výzvy, ktorým čelia menšie národné agentúry. Vidím však, že aj niektoré menšie agentúry už poskytujú cennú pomoc formou špecifických odborných znalostí verejnosti a cieľených finančných príspevkov. Každý členský štát EÚ môže nejakým spôsobom prispieť. Na dosiahnutie potrebného rozsahu musíme zintenzívniť mobilizáciu inovačných finančných nástrojov a využívať nástroje na znižovanie rizika, ako sú záruky a kombinované financovanie. Tieto nástroje majú pre zvýšenie objemu súkromného financovania zásadný význam. Zároveň musíme spolupracovať s našimi partnermi na zlepšení podmienok pre investície súkromného sektora, pretože môžu priniesť významnú pridanú hodnotu pri dosahovaní udržateľného rozvoja. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, chcel by som vyzvať všetky členské štáty EÚ, aby sa do tohto úsilia aktívne zapojili. Začalo by to koordináciou všetkých príslušných aktérov na vnútroštátnej úrovni a identifikáciou oblastí, v ktorých môžu prispieť čo najefektívnejšie.

Silná politika medzinárodných partnerstiev, ktorá je súčasťou novej zahraničnej hospodárskej politiky, znamená aj užšiu spoluprácu s Európskym parlamentom. Európsky parlament zohráva pri podpore strategickerejšej kultúry spolupráce kľúčovú úlohu. Takisto zohrávate ústrednú úlohu pri zabezpečovaní politickej súdržnosti našich vnútorných právnych predpisov – vonkajší vplyv našich domácich politik by nikdy nemal byť len vedľajšou záležitosťou. Preto by som rád s Vami v týchto otázkach úzko spolupracoval.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, môj program bude samozrejme presahovať rámec stratégie Global Gateway, ktorá nezachytáva celú škálu medzinárodných partnerstiev EÚ. Aj keď som presvedčený, že stratégia Global Gateway je najúčinnnejším spôsobom, ako prispieť k cieľom odstránenia chudoby vo väčšine krajín, domnievam sa, že nie je uplatniteľná všade. V najmenej rozvinutých krajinách, v oblastiach postihnutých konfliktom a v krajinách, ktoré čelia nestabilite alebo sú v zložitej situácii, sa musíme zamerať na najnaliehavejšie potreby obyvateľstva, ako sú dostupnosť potravín, zdravotná starostlivosť a vzdelávanie.

Domnievam sa tiež, že EÚ by mala zostať kľúčovým aktérom v oblasti verejných politík, najmä prostredníctvom našich príspevkov ku globálnym iniciatívam a globálnym fondom. Agenda EÚ vrátane stratégie Global Gateway podporuje globálny poriadok založený na pravidlách a jeho hodnoty. Rád by som posilnil koordináciu politík s multilaterálnymi organizáciami. Multilaterálne organizácie zostávajú naďalej dôležitými implementujúcimi partnermi. Budem podporovať vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie pri zabezpečovaní toho, aby EÚ naďalej zohrávala vedúcu úlohu pri reformovaní medzinárodného systému vrátane Organizácie Spojených národov.

Naša politika medzinárodných partnerstiev reaguje na požiadavky našich partnerských krajín. Proces programovania fondov EÚ zabezpečuje, aby investície podporovali stratégie udržateľného rozvoja partnerských krajín a aby boli v súlade s potrebami miestneho rozvoja. Posilnenie odolnosti našich partnerských krajín je v našom spoločnom záujme; ale naša schopnosť konať je predovšetkým reakciou na žiadosť partnerských krajín. Tieto krajiny chcú, aby sa s nimi zaobchádzalo ako s rovnocennými partnermi, a nie ako s podriadenými príjemcami pomoci. Prostredníctvom stratégie Global Gateway usilujeme o vzájomne prospešné vzťahy.

Účasť občianskej spoločnosti považujem za kľúč k úspechu stratégie Global Gateway, a to prinajmenšom z dvoch dôvodov. Po prvé, inkluzívnosť a zodpovednosť. Zapojenie občianskej spoločnosti je nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby naše intervencie a investície zodpovedali miestnej realite. Na celosvetovej úrovni EÚ dlhodobo a pravidelne spolupracuje s organizáciami občianskej spoločnosti, ku ktorým teraz pridala osobitnú platformu pre dialóg s občianskou spoločnosťou a miestnymi orgánmi v rámci stratégie Global Gateway. Na úrovni jednotlivých krajín vedieme s organizáciami občianskej spoločnosti štruktúrovaný dialóg, a to aj o programovaní.

Po druhé, transparentnosť a zodpovednosť. Realizácia stratégie Global Gateway si bude vyžadovať transparentnosť a zodpovednosť – zapojenie občianskej spoločnosti by k tomu malo prispieť. V oblastiach, v ktorých môžeme rozvíjať naše partnerstvá so spoľahlivými štátnymi aktérmi, sa zameriam na zabezpečenie toho, aby občianska spoločnosť bola aktérom správy vecí verejných, nielen poskytovateľom služieb. Tam, kde sme konfrontovaní s nestabilitou, zostane občianska spoločnosť našim preferovaným a za určitých okolností aj výhradným partnerom.

Transparentné monitorovanie a hodnotenie sú kľúčové tak z hľadiska efektívnosti, ako aj z hľadiska prezentácie výsledkov – to si veľmi dobre uvedomujem na základe mojich skúseností v súkromnom sektore. V prípade projektov financovaných z rozpočtu EÚ sa uplatňuje rámec monitorovania a hodnotenia nástroja NDICI – Globálna Európa. Systém monitorovania výkonnosti nástroja Globálna Európa vrátane jeho rámca pre výsledky je spoľahlivým rámcom používaným na povinnosti podávania správ v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa (napr. výročná správa o vykonávaní nástrojov vonkajšej činnosti EÚ). S členskými štátmi bola dohodnutá metodika na sledovanie zmobilizovaných investícií a pracuje sa na ďalšom zdokonalení tejto metodiky a spoločného podávania správ. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, zabezpečím, aby táto práca napredovala rýchlo a úplne transparentne voči Európskemu parlamentu.

Zaväzujem sa vykonávať demokratickú kontrolu a vážim si úlohu Európskeho parlamentu. Mám v úmysle úzko spolupracovať s Európskym parlamentom vrátane jeho Výboru pre rozvoj, ako sa predpokladá v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa.

4. Plnenie cieľov udržateľného rozvoja, riešenie nerovností a súdržnosť politik

V poverovacom liste sa nespomínajú kľúčové oblasti politiky ľudského rozvoja, ako je zdravotníctvo, vzdelávanie alebo potravinová bezpečnosť. Aké konkrétne opatrenia prijmete na posilnenie plnenia cieľov udržateľného rozvoja a podávania správ o nich vrátane opatrení týkajúcich sa inkluzívneho ľudského rozvoja na základe záväzkov prijatých Komisiou, najmä pokiaľ ide o cieľ vynaložiť minimálne 10 % na vzdelávanie z rozpočtu na medzinárodné partnerstvá, zdravie, rodovú rovnosť, posilnenie postavenia žien a dievčat a ochranu detí pri súčasnom zapojení miestnych partnerov, ako aj na posilnenie a rozšírenie používania ukazovateľa nerovnosti? Budete uplatňovať súdržnosť politik v záujme rozvoja počas celého legislatívneho a politického procesu vrátane hodnotenia ex ante a podávania správ o vplyve všetkých iniciatív Komisie na našich partnerov z globálneho Juhu s cieľom zabezpečiť, aby európske politiky v oblastiach, ako je obchod, financie, bezpečnosť, poľnohospodárstvo, rybníctvo, klíma, biodiverzita, energetika, suroviny a migrácia, vytvárali synergie, a nie oslabovali úlohu EÚ pri podpore dosahovania cieľov udržateľného rozvoja na celom svete?

Agenda 2030 a jej ciele udržateľného rozvoja sú smerodajné pri tvorbe politik EÚ a boli by aj naďalej mojím kompasom, ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii. Každý člen kolégia bol poverený zabezpečením plnenia cieľov udržateľného rozvoja vo svojej oblasti politiky, a to na základe záverov dobrovoľného preskúmania vykonávania Agendy 2030, ktoré EÚ predložila OSN v roku 2023; tento mandát bol potvrdený aj v mojom poverovacom liste: „Budete naďalej zabezpečovať, aby EÚ presadzovala Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijala Organizácia Spojených národov, a ciele udržateľného rozvoja“.

Global Gateway je hlavným príspevkom EÚ k vykonávaniu Agendy 2030 za našimi hranicami. Pomáha smerovať obmedzené zdroje EÚ tam, kde môžu mať najväčší vplyv na udržateľný rozvoj.

Zlepšovanie životných podmienok a odstraňovanie nerovností je stredobodom portfólia medzinárodných partnerstiev. Investície do ľudského rozvoja počas celého života by mali zostať základným a charakteristickým prvkom našej ponuky. V konkurenčnom boji ponúk je sociálny model EÚ v mnohých ohľadoch našou najlepšou vizitkou.

To, čo odlišuje stratégiu Global Gateway, je práve jej 360-stupňový prístup. Spája investície do infraštruktúry (napr. cesty, káble, solárne elektrárne) s investíciami do priaznivého prostredia pre spoločnosť (napr. vzdelávanie, získavanie zručností, výskum, regulačné rámce, dobrá správa vecí verejných) s cieľom podporiť ľudský rozvoj a posilniť kapacitu našich partnerov. Vzdelávanie a zdravotníctvo nie sú len tematickými prioritami samy osebe – sú predpokladom pre dosiahnutie ostatných cieľov stratégie Global Gateway a sú do nich začlenené. Uvediem dva príklady na ilustráciu toho, ako vnímam tento 360-stupňový prístup.

1. Vzdelávanie je kľúčovým faktorom stratégie Global Gateway. Hospodársky rast závisí od kvalifikovanej a vzdelanej pracovnej sily. Kvalitný vzdelávací systém má zásadný význam pre stimulovanie inovácií a podporu digitálnej a zelenej transformácie. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, mám v úmysle naďalej pokračovať v investíciách do skvalitňovania vzdelávacích systémov, do rozvoja vzdelávania v ranom detstve a vzdelávania dievčat, do technického a odborného vzdelávania a do digitálnej infraštruktúry s cieľom pomôcť mladým ľuďom získať zručnosti potrebné na to, aby sa stali aktérmi digitálnej transformácie.

2. To isté platí pre aj pre zdravotníctvo. Účinné, odolné a dostupné systémy zdravotnej starostlivosti sú nevyhnutnou potrebou. Vyžadujú si fyzickú infraštruktúru, ako sú kliniky, továrne a cesty na výrobu a distribúciu zdravotníckych výrobkov, ale aj kvalifikovaných pracovníkov, riadnu reguláciu a výskum. Preto bude v nasledujúcich piatich rokoch prioritou urýchliť vykonávanie stratégie EÚ v oblasti globálneho zdravia a posilniť systémy zdravotnej starostlivosti na celom svete.

Pri vytváraní medzinárodných partnerstiev by bol hlavným prvkom môjho prístupu boj proti chudobe a odstraňovanie nerovností. Rastúce nerovnosti bránia pokroku pri dosahovaní všetkých cieľov udržateľného rozvoja; musíme zabezpečiť, aby všetky naše opatrenia vrátane investícií v rámci stratégie Global Gateway riešili problematiku nerovností, či už ide o rovnaký prístup na trh práce, vzdelávanie, digitálnu pripojiteľnosť alebo univerzálne systémy zdravotnej starostlivosti a sociálnej ochrany. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, mám v úmysle spolupracovať s Vami s cieľom zabezpečiť, aby sme využili ukazovateľ nerovnosti na správne nasmerovanie našich investícií a zabezpečili, aby tieto investície mali na nerovnosti skutočný a merateľný vplyv. Mám v úmysle podporovať uplatňovanie tohto ukazovateľa v rámci Komisie aj mimo nej.

Som tiež odhodlaný pokračovať v pôsobivých výsledkoch EÚ v oblasti rodovej rovnosti začlenením tohto hľadiska do všetkých vonkajších činností EÚ a zabezpečením, aby naša práca priamo prispievala k posilneniu postavenia žien a dievčat. Akčný plán pre rodovú rovnosť III stavia EÚ do pozície globálneho lídra; ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, mám v úmysle túto vedúcu pozíciu udržať a posilniť.

Európsky parlament ako spoluzákonodarca bude zohrávať zásadnú úlohu pri posilňovaní súdržnosti našich vnútorných a vonkajších činností. Aby EÚ dosiahla maximálne výsledky, musí zohľadňovať vonkajší vplyv našich vnútorných politík, a to aktívnou spoluprácou s partnermi a v relevantných prípadoch dôkladnými posúdeniami vplyvu *ex ante*, dohľadom/hodnoteniami *ex post* a podpornými opatreniami na zmiernenie negatívnych účinkov presahovania na obchod a investície. K vnútorným a vonkajším politikám by sa malo pristupovať integrovaným spôsobom, pretože tvoria jeden celok. Cieľ súdržnosti politík je už zakotvený v zmluvách. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, pracoval by som na *začlenení geopolitických a geoekonomických aspektov do tvorby politik kolégia*.

5. Partnerstvo medzi EÚ a Afrikou a vzťahy s inými regiónmi

Aké konkrétne oblasti budete uprednostňovať v partnerstve medzi EÚ a Afrikou? Ako chcete získať dôveru našich afrických partnerov? Bude sa aktualizovať stratégia EÚ – Afrika? Ako zabezpečíte vyvážený prístup k spolupráci s inými geografickými regiónmi v rámci Vášho portfólia? Aké nové opatrenia alebo prípadné legislatívne iniciatívy EÚ by ste navrhli na dosiahnutie týchto cieľov? Ako plánujete spolupracovať s členskými krajinami skupiny BRICS+ vzhľadom na dôsledky rozšírenia a integrácie skupiny na rozvojovú politiku EÚ?

Prioritou môjho mandátu by bolo dobre fungujúce, vzájomne prospešné rovnocenné partnerstvo medzi Afrikou a EÚ. Afrika je najbližším susedom Európy a kontinentom príležitostí. V Afrike sa nachádza približne polovica z dvadsiatky najrýchlejšie rastúcich ekonomík sveta, mladá a dynamická pracovná sila a bohaté prírodné zdroje.

Stratégiou EÚ pre spoluprácu s Afrikou je spoločná vízia do roku 2030, ktorú vedúci predstavitelia Afriky a EÚ schválili na poslednom samite EÚ – AÚ v roku 2022. Uvádzajú sa v nej ciele našej spolupráce v nadchádzajúcich rokoch. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, budem v realizácii tejto vízie pokračovať.

V mnohých afrických krajinách je odblokovanie udržateľného rastu na dosah. Som odhodlaný posilniť a prehĺbiť partnerstvo medzi EÚ a Afrikou realizáciou a rozšírením celostných 360-stupňových balíkov opatrení v rámci stratégie Global Gateway zameraných na transformačné a spoločne dohodnuté ciele a konkrétne investičné príležitosti. Osobitnú pozornosť by som venoval zabezpečeniu toho, aby k plnému potenciálu prístupu Tímu Európa prispieval aj súkromný sektor.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, pod mojím vedením by sme sa zamerali na budovanie miestnych hodnotových reťazcov a podporu industrializácie v kľúčových odvetviach, ako je doprava, digitálne technológie a udržateľná energia. Stratégia Global Gateway je kľúčovým faktorom financovania projektov infraštruktúry, ktoré nielen posilňujú regionálny obchod, ale podporujú aj vytváranie pracovných miest a hospodársku diverzifikáciu.

Afrika je rôznorodý kontinent: bude dôležité prispôbiť angažovanosť EÚ regionálnemu, národnému a miestnemu kontextu. Časti kontinentu sú naďalej postihnuté konfliktmi a politickou nestabilitou – od centrálneho Sahelu až po Africký roh a oblasť Veľkých jazier. Okrem stratégie Global Gateway by EÚ mala podporovať diferencovaný prístup a naďalej sa angažovať v nestabilných situáciách, podporovať obyvateľstvo a presadzovať dialóg v politicky zložitých kontextoch. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, kládol by som dôraz na dialóg s africkými partnermi s cieľom reagovať na ich ambície v meniacom sa geopolitickom kontexte.

Polovica investícií v rámci stratégie Global Gateway vo výške 300 miliárd EUR naplánovaných do roku 2027 smeruje do Afriky. Tieto finančné prostriedky by sme mali využiť na to, aby sme sa zamerali na konkrétne projekty, ktoré sú prospešné pre našich afrických partnerov a zároveň podporujú naše hodnoty. Medzi prioritné oblasti partnerstva Afriky a EÚ patria: udržateľný hospodársky rozvoj a industrializácia (miestne hodnotové reťazce), infraštruktúrne projekty (napr. dopravné siete, energetické systémy, logistické centrá), zelená transformácia a odolnosť proti zmene klímy (s cieľom využiť potenciál kontinentu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov), digitálna transformácia (digitálna infraštruktúra, širokopásmový prístup, digitálna gramotnosť a podnikanie), bezpečnosť (základné príčiny nestability).

Global Gateway je globálna stratégia, ktorá sa uplatňuje na všetkých kontinentoch. EÚ a členské štáty sa napríklad zaviazali zmobilizovať do roku 2027 aspoň 45 miliárd EUR v rámci investičného programu EÚ Global Gateway pre Latinskú Ameriku a Karibik, schválil sa balík Global Gateway vo výške 10 miliárd EUR pre región krajín Združenia národov juhovýchodnej Ázie a oznámili sa investície vo výške 10 miliárd EUR na rozvoj transkaspického koridoru spájajúceho Strednú Áziu a Európu.

Projekty musia byť prispôbené rôznym miestnym podmienkam. Napríklad mnohé krajiny Latinskej Ameriky a Karibiku jasne požiadali o investičný program a majú potenciál využívať globálne hodnotové reťazce, no na preklopenie nedostatku investícií potrebujú kapitál, technológie, odbornú prípravu a normy. Stredná Ázia sa snaží diverzifikovať možnosti svojej vonkajšej politiky, rozvíjať alternatívne dopravné prepojenia a koridory a prehĺbovať medziregionálnu spoluprácu. V ázijsko-tichomorskom regióne sú prioritami adaptácia na zmenu klímy a jej zmierňovanie, ako aj digitálna pripojiteľnosť.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, podporoval by som vyvážený a na výsledky orientovaný prístup k rôznym regiónom, v ktorých pôsobíme, vychádzajúci z existujúcich investičných balíkov.

V nestabilných situáciách by EÚ mala byť zásadová, ale zároveň pragmatická, a s ohľadom na svoje politické priority by mala prispôbovať svoju angažovanosť obmedzeniam a potrebám partnerských krajín. Naším primárnym cieľom v týchto situáciách by malo byť riešiť základné príčiny nestability a zároveň zabezpečiť prístup k základným životy zachraňujúcim službám a podporovať odolnosť obyvateľstva, presadzovať ľudské práva a bezpečnosť ľudí, znižovať zraniteľnosť, podporovať mierové riešenia a v konečnom dôsledku posilňovať predchádzanie konfliktom. Som zástancom integrovaných prístupov v súlade s prepojením medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierotvornou činnosťou.

Aj keď mám samozrejme záujem spolupracovať so všetkými našimi partnermi vrátane hlavných rozvíjajúcich sa ekonomík, krajiny BRICS majú málo spoločného a chýba im vnútorná súdržnosť ako skupina. Nedávne „rozšírenie“ tejto skupiny doteraz spočívalo najmä v komunikačnej činnosti. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii komisára, naďalej by som bilaterálne spolupracoval s členmi tejto skupiny s výnimkou Ruska.

6. Migrácia a rozvojová spolupráca

Ako vidíte prepojenie medzi migráciou a rozvojovou spoluprácou EÚ, najmä v súvislosti s našimi záväzkami v oblasti súdržnosti politík v záujme rozvoja? Ako budete riešiť základné príčiny neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania a zaväzujete sa zabezpečiť, aby sa v plnej miere dodržiavali príslušné ustanovenia a ciele nariadenia o NDICI – Globálna Európa, ako aj záväzky EÚ v oblasti ľudských práv? Ako si predstavujete spoluprácu a rozdelenie práce v oblasti vonkajších aspektov migrácie a mobility s ostatnými komisármi, najmä pokiaľ ide o dohody týkajúce sa migrácie a zabezpečenie kontroly EP nad takýmito dohodami? Ako zvýšite transparentnosť využívania finančných prostriedkov z nástroja NDICI – Globálna Európa v oblasti migrácie? Oslovíte pri navrhovaní a vykonávaní rozvojových programov súvisiacich s migráciou organizácie občianskej spoločnosti, diaspóry a prisťahovalecké komunity?

Globálnymi faktormi, ktoré spôsobujú migráciu, sú nezamestnanosť, konflikty a neistota, zmena klímy a environmentálne výzvy. Časť tejto migrácie je neoprávnená. Stanovenie jasnej príčinnej súvislosti je ťažké vzhľadom na zložité vzájomné pôsobenie tlakových a motivačných faktorov.

Účinné riešenie základných príčin neoprávnenej migrácie si preto vyžaduje komplexný prístup, ktorý zohľadňuje rôzne faktory. Musíme spolupracovať s našimi partnermi s cieľom zvýšiť ich kapacitu v oblasti riadenia a bezpečnosti hraníc, rozložiť sieť obchodovania s ľuďmi a prevádzachov a úzko spolupracovať s medzinárodnými partnermi, a to aj prostredníctvom Globálnej aliancie na boj proti prevádzachstvu. Musíme využiť všetky nástroje, ktoré máme k dispozícii, počnúc diplomaciou, vízovou politikou a obchodnými a investičnými stimulmi. Musíme takisto riešiť základné príčiny neoprávnenej migrácie vytváraním pracovných príležitostí pre mladých ľudí, ktoré im umožnia prispievať k prosperite ich domovskej krajiny namiesto toho, aby riskovali svoje životy na nebezpečných cestách.

Musíme konať rozhodne a pragmaticky, aby sme obmedzili neoprávnené odchody a prekračovanie hraníc, a to v partnerstve s kľúčovými krajinami pôvodu a tranzitu. Na účinné riadenie migrácie budem presadzovať prístup zameraný na celú trasu. Migrácia je mnohostranná výzva, ktorá si vyžaduje koordinovanú a komplexnú reakciu a súdržnosť medzi vnútorným a vonkajším úsilím v tejto oblasti.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, mám v úmysle úzko spolupracovať s komisárom pre vnútorné záležitosti a migráciu a výkonnou podpredsedníčkou pre technologickú suverenity, bezpečnosť a demokraciu s cieľom zabezpečiť, aby migračná politika bola súčasťou komplexnej stratégie, ktorá bude zahŕňať riešenie základných príčin neoprávnenej migrácie. Takisto by som spolupracoval s komisárkou pre Stredozemie na novom pakte pre Stredozemie, pričom by som sa zamerával na partnerstvá s krajinami pôvodu a tranzitu. Posilnená cezhraničná spolupráca medzi krajinami susedstva/subsaharskej Afriky je nevyhnutná na boj proti prevádzachstvu a posilnenie riadenia vonkajších hraníc.

V posledných rokoch EÚ už zintenzívnila svoju spoluprácu s partnerskými krajinami a prekročila orientačný cieľ prideliť 10 % rozpočtu nástroja NDICI – Globálna Európa na opatrenia súvisiace s migráciou a núteným vysídľovaním. V súčasnosti sa vykonáva viac ako 190 opatrení v hodnote 5,3 miliardy EUR, a to najmä v subsaharskej Afrike, severnej Afrike a ázijsko-tichomorskom regióne. Zaväzujem sa urobiť všetko, čo je v mojich silách, aby sme dosiahli ciele, na ktorých sme sa spoločne dohodli.

Som presvedčený, že naše medzinárodné partnerstvá môžu zohrávať pri predchádzaní neoprávnenej migrácii pozitívnu úlohu nasmerovaním našich investícií v rámci stratégie Global Gateway tam, kde sú najpotrebnejšie (napr. hospodársky rozvoj, vzdelávanie, zdravotná starostlivosť). Podporovaním miestnych príležitostí znižujeme motiváciu ľudí presúvať sa inam. Príkladom je partnerstvo EÚ s Mauritániou – investície do zelenej energie, zdravotníctva a vzdelávania nielen stimulujú rast, ale vytvárajú aj pracovné miesta a budúcnosť ľudí doma.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, mám tiež v úmysle uplatňovať logiku „viac za viac“. „Flexibilný prístup založený na stimuloch“ v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa je dobrým príkladom toho, ako môže oficiálna rozvojová pomoc EÚ prispieť k dobrej spolupráci v oblasti migrácie tým, že obom stranám pomáha dosiahnuť pokrok pri plnení cieľov udržateľného rozvoja a podporuje obyvateľstvo v jeho úsilí o budovanie vlastnej budúcnosti doma.

Takisto sa domnievam, že je v záujme EÚ, aby sa naďalej angažovala v oblastiach postihnutých konfliktom, v krajinách, ktoré čelia nestabilite alebo sú v zložitej situácii, a to aj s cieľom zabrániť negatívnemu presahovaniu

na EÚ vo forme neoprávnenej migrácie. Tu sa musíme ešte viac zamerať na stabilizáciu komunít prostredníctvom hospodárskeho rozvoja, podpory miestnej správy vecí verejných a predchádzania konfliktom.

K zníženiu neoprávnenej migrácie smerujúcej do EÚ môže prispieť aj spolupráca pri vytváraní nových legálnych možností migrácie. Partnerstvá zamerané na talenty môžu pomôcť štruktúrovať spoluprácu v oblasti mobility pracovnej sily s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť EÚ a riešiť nedostatok pracovnej sily vo vybraných odvetviach a povolaniach a zároveň podporujú rozvoj zručností a hospodársky rast v krajinách pôvodu.

Chcel by som zdôrazniť ešte jednu vec: každé opatrenie, ktoré prijmeme, musí byť pevne zakotvené v dodržiavaní práva EÚ a medzinárodného práva vrátane Charty základných práv EÚ a Európskeho dohovoru o ľudských právach.

Som odhodlaný spolupracovať s Európskym parlamentom aj v tejto oblasti, a to aj tým, že budem čo najlepšie využívať geopolitické dialógy na vysokej úrovni a budem o nich Parlament v plnej miere informovať. Verím v transparentnosť, a to aj pokiaľ ide o pokrok v súvislosti s orientačným cieľom výdavkov na migráciu stanoveným v nariadení o NDICI – Globálna Európa.

Prostredníctvom politického fóra o rozvoji a konzultácií s delegáciami EÚ by EÚ mala do našich dialógov o migrácii aktívne zapájať organizácie občianskej spoločnosti, diaspóry a komunity migrantov.

7. *Financovanie rozvoja a potrieb nestabilných krajín*

Ako plánujete zabezpečiť, aby oficiálna rozvojová pomoc EÚ prinášala efektívnejšie výsledky, a to aj prostredníctvom lokalizácie, a poskytovala dostatočné finančné prostriedky najmenej rozvinutým krajinám a krajinám v nestabilných situáciách, uplatňovaním diferencovaného prístupu a prepojenia medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierom a aby sa pritom predchádzalo akémukoľvek zneužitiu finančných prostriedkov? Vzhľadom na medzeru vo financovaní rozvoja a zvyšujúcu sa dlhovú záťaž mnohých rozvojových krajín, aké iniciatívy prijmete na úrovni EÚ, Tímu Európa a na multilaterálnej úrovni v oblasti mobilizácie domácich zdrojov, nezákonných finančných tokov, ako aj odpustenia dlhu a riadenia reštrukturalizácie dlhu? Ako plánujete pritiahnúť investície súkromného sektora vrátane európskych spoločností a Európskych rozvojových finančných inštitúcií, ako aj financujúcich agentúr členských štátov s cieľom zvýšiť financovanie? Aký konkrétny prístup v návrhu budúceho dlhodobého rozpočtu navrhnete pre Vaše portfólio a ako prispějete k práci kolégia na „prepracovanom financovaní vonkajšej činnosti“, pokiaľ ide o zdroje a programy na posilnenie partnerstiev EÚ s rozvojovými krajinami?

Budem pracovať na zabezpečení toho, aby EÚ účinne prispievala ku globálnemu úsiliu o dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja a odstránenie ročnej medzery vo financovaní vo výške 4 bilióny EUR. Na to, aby naša oficiálna rozvojová pomoc prinášala efektívnejšie výsledky, a to aj pre našich najzraniteľnejších partnerov, bude podľa môjho názoru potrebných niekoľko krokov.

Po prvé, už si nemôžeme dovoliť preceňovať svoje sily, byť roztrieštení alebo zdvojsť úsilie v rámci EÚ. Musíme optimalizovať využívanie finančných prostriedkov EÚ a členských štátov prostredníctvom diferencovaného prístupu, ktorý zabezpečí, aby naša pomoc reagovala na osobitné potreby každej krajiny a regiónu, a zároveň zabráni zneužívaniu finančných prostriedkov. Musíme naďalej stavať na prístupe Tímu Európa a využívať jeho plný potenciál prostredníctvom koordinácie na všetkých úrovniach – vrátane koordinácie s členskými štátmi v Európe a priamo na mieste v partnerských krajinách, s ich diplomatickými sieťami, s ich rozvojovými finančnými inštitúciami a agentúrami pre vývozné úvery a s európskym súkromným sektorom. Tým dosiahneme nielen väčší rozsah, vplyv a zviditeľnenie našej oficiálnej rozvojovej pomoci, ale aj zvýšenie jej účinnosti.

Po druhé, zásadný význam má mobilizácia súkromného sektora. Aby sme splnili naše ciele verejnej politiky, mali by sme zintenzívniť našu spoluprácu s miestnymi a európskymi spoločnosťami a viac využívať udržateľnejšie súkromné financovanie znižovaním rizika investícií (vrátane využívania inováčných finančných nástrojov, napríklad nášho záručného programu Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus). Spolupráca s inštitúciami ako Európska investičná banka (EIB) a Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR) takisto umožňuje využívať kombinované finančné nástroje. Verejné finančné prostriedky v tomto prípade umožnia využitie strategických opatrení a inováčných finančných nástrojov na mobilizáciu dodatočných súkromných investícií. Tie majú zásadný význam pre smerovanie k dekarbonizovanej a digitálnej transformácii.

Po tretie, mali by sme spolupracovať s medzinárodnými partnermi na hľadani globálnych riešení, ktoré nám umožnia mobilizovať väčší objem zvýhodneného financovania a zreformovať medzinárodnú finančnú architektúru tak, aby plnila svoj účel. EÚ zohráva aktívnu a konštruktívnu úlohu v diskusiách o prepracovaní brettonwoodskeho systému a ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, zabezpečím, aby sme v tom pokračovali aj v budúcnosti.

Samozrejme, tieto opatrenia môžu podporiť štrukturálne reformy v partnerských krajinách len v prípade, že v nich existuje riadne hospodárenie s verejnými financiami. Prioritou musí byť podpora zlepšenia mobilizácie domácich zdrojov, udržateľné riadenie dlhu a boj proti nezákonným finančným tokom: práve v tom sa nachádza hlavný potenciál udržateľného rozvoja. EÚ by mala naďalej podporovať toto úsilie prostredníctvom iniciatív, ako je iniciatíva „Viac vyzbierať a lepšie míňať“ alebo iniciatíva Tímu Európa na boj proti nezákonným finančným tokom a súvisiacej nadnárodnej organizovanej trestnej činnosti.

V nadchádzajúcich rokoch budeme musieť posilniť aj mnohostranné iniciatívy zamerané na reštrukturalizáciu dlhu, ako je spoločný rámec skupiny G20 pre zaobchádzanie s dlhom, aby boli včasnejšie a transparentnejšie. Musíme tiež nájsť účinné riešenia pre zraniteľné krajiny so strednými príjmami, ktoré nie sú na tento spoločný rámec oprávnené.

Konferencia OSN o financovaní rozvoja, ktorá sa bude konať v Seville v roku 2025, bude kľúčovým momentom na zhodnotenie pokroku a vypracovanie plánu na nadchádzajúce roky.

Na úrovni EÚ bude budúci viacročný finančný rámec príležitosťou, ktorú si nemôžeme dovoliť premeškať. Prijatie Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa predstavovalo prelom, pokiaľ ide o zjednodušenie, transparentnosť a účinnosť. Domnievam sa, že v budúcnosti by sme mali dať našej vonkajšej činnosti strategickejšie smerovanie, zvýšiť flexibilitu našich nástrojov a ďalej zosúladiť naše vnútorné a vonkajšie politiky tak, aby odrážali európske strategické priority. Zároveň by sme sa v krajinách, ktoré sú v zložitej situácii, mali naďalej zameriavať na základné potreby zraniteľného obyvateľstva v duchu prepojenia medzi humanitárnou oblasťou, rozvojom a mierotvornou činnosťou a zabezpečiť, aby naše úsilie prinášalo výsledky.

Otázky Výboru pre zahraničné veci

8. Vašou úlohou je vytvoriť „značku“ Global Gateway s „účinným a viditeľným sledovaním a podávaním správ vrátane mobilizácie súkromných finančných prostriedkov“. Ako konkrétne plánujete merať vplyv a výsledky stratégie Global Gateway? Ako zabezpečíte, aby sa súkromný sektor v EÚ pripojil k úsiliu v dostatočnej miere na vytvorenie potrebného finančného pákového efektu, ktorý nie je možný len z verejných prostriedkov, najmä ak politická nestabilita alebo slabá správa vecí verejných vytvárajú neistotu? Ako plánujete dostatočne zlepšiť komunikáciu, viditeľnosť a vplyv „značky“ Global Gateway s cieľom vyvrátiť falošné naratívy a dezinformácie? Ako plánujete štruktúrovať rozvojovú spoluprácu v nestabilných kontextoch, kde značka Global Gateway nie je realizovateľná, a zaručiť prístup založený na ľudských právach pri podpore, udržiavaní a posilňovaní vzťahov s medzinárodnými partnermi a zabezpečiť, aby si značka Global Gateway zachovala svoj cieľ byť ponukou založenou na hodnotách? Ako plánujete riešiť výzvy, ktoré predstavujú iné, menej regulované modely spolupráce, napríklad čínska iniciatíva Jedno pásmo, jedna cesta?

Pokiaľ ide o viditeľné sledovanie a podávanie správ vrátane mobilizácie súkromných finančných prostriedkov, pozri moju odpoveď na otázku č. 3. Pokiaľ ide o nestabilné kontexty, pozri moje odpovede na otázky č. 3, 4 a 5.

Cieľom stratégie Global Gateway je vytvoriť správne stimuly a prostredie pre udržateľné investície súkromného sektora v partnerských krajinách, aby bolo možné reagovať na ambície a požiadavky našich partnerov a prispieť k dosahovaniu cieľov udržateľného rozvoja. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, navrhmem na zvýšenie účasti súkromného sektora nasledujúce opatrenia:

1. Prehĺbiť spoluprácu s EIB a EBOR s cieľom zvýšiť financovanie rozvojových projektov v rozvojových krajinách. Môžeme kombinovať granty EÚ s investíciami súkromného sektora, aby sme zabezpečili, že projekty zostanú finančne životaschopné a zároveň budú prispievať k cieľom udržateľného rozvoja.
2. Zabezpečiť, aby investície do infraštruktúry boli sprevádzané investíciami do priaznivého podnikateľského prostredia vrátane ľudského kapitálu.

3. Poskytnúť spoločnostiam správne stimuly, aby sa zapojili do nášho úsilia o vytváranie udržateľného rozvoja, a to aj prostredníctvom inovátnych finančných nástrojov, ako je Európsky fond pre udržateľný rozvoj plus, s cieľom pomôcť znížiť investičné riziko.
4. Využiť plný potenciál poradnej skupiny podnikov pre Global Gateway s cieľom zhromažďovať podnety a spätnú väzbu v súvislosti so strategickou orientáciou stratégie Global Gateway.
5. Zvyšovať informovanosť na úrovni Európskej komisie aj členských štátov. Pri vytváraní nových kontaktov a príležitostí môžu byť napríklad nápomocné podnikateľské fóra.

Najúčinnejším spôsobom boja proti dezinformáciám je investovať do pozitívnej komunikácie o tom, čo môže Európa partnerským krajinám ponúknuť. Zároveň s tým, ako stratégia Global Gateway prechádza z počiatočnej fázy do fázy rozvoja a reaguje na žiadosti našich partnerov o strategické investície kvalitnou ponukou, by EÚ mala prispôbovať svoju komunikáciu, aby zvýšila povedomie o tejto stratégii ako o dôveryhodnej a spoľahlivej značke. Musíme aktívne prejsť do fázy propagácie a prezentovať pozitívnu ponuku stratégie Global Gateway EÚ širokej verejnosti. To si vyžaduje strategickejší a cielenejší prístup založený na profesionálnych kampaniach, ktoré oslovujú nové cieľové skupiny prostredníctvom nimi používaných kanálov a s informáciami, ktoré sú pre nich dôležité. Ponuka žiadneho z našich konkurentov nie je porovnateľná s našou; musíme zabezpečiť, aby o tom svet vedel.

Vplyv značky Global Gateway bude v konečnom dôsledku posilňovaný úspešnou realizáciou konkrétnych projektov v praxi. V rámci prístupu Tímu Európa musíme jednotne prezentovať výsledky úspešných hlavných projektov. Musíme takisto zabezpečiť, aby sa o prínosoch našich projektov dozvedeli potenciálni investori.

EÚ by mala zachovať vyhradené zdroje na angažovanie sa v nestabilných a konfliktných situáciách aj nad rámec stratégie Global Gateway. Tam by sa mali zamerať na najnaliehavejšie potreby obyvateľstva, ako sú dostupnosť potravín, zdravotná starostlivosť a vzdelávanie. V krajinách, v ktorých vládnu protiústavné vlády, by bol môj prístup jasný, ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii: takúto vládu nelegitimizovať, ale naďalej sa angažovať v prospech ľudí a spolupracovať s nimi. Úplná neangažovanosť by bola spojená so značnými nákladmi, zanechala by vákuum a kolektívne by postihovala obyvateľstvo, ktoré je už aj teraz zraniteľné. Musíme preto nájsť strednú cestu a prispôbovať ju konkrétnej situácii v jednotlivých krajinách.

Global Gateway je ponukou Európy v čoraz súťaživejšom geoeconomickom prostredí. Najlepším spôsobom, ako konkurovať ostatným, je dosahovať výsledky; našim najsilnejším argumentom je pozitívny dosah našej činnosti.

Otázky Výboru pre medzinárodný obchod:

9. Pokiaľ ide o obchodné vzťahy s partnerskými krajinami vrátane lepšieho prístupu ku kritickým zdrojom, aké konkrétne opatrenia prijmete na zabezpečenie toho, aby obchodné aspekty boli dôležitejšie pri navrhovaní a vykonávaní stratégie Global Gateway? Ako konkrétne plánujete posilniť prepojenia a prekrývanie medzi dohodami o uľahčení investícií a stratégiou Global Gateway a ako zabezpečíte synergie s novými partnerstvami pre čistý obchod a investície v záujme vzájomného prospechu Únie a partnerských krajín? Ako prispôbíte stratégiu Global Gateway tak, aby zohľadňovala rastúce geopolitické obchodné napätie a silnejšiu úlohu rozvíjajúcich sa ekonomík (napr. Číny, Indie), a to aj na africkom kontinente? Ako zapojíte Výbor pre medzinárodný obchod do navrhovania a vykonávania stratégie?

V posledných rokoch sa objavila nová globálna realita: geopolitika a geoeconomika sú v súčasnosti prepojené, pričom rastie obchodné napätie a konflikty; kľúčové krajiny sa správajú asertívnejšie, spochybňujú zavedený medzinárodný poriadok a podporujú alternatívne modely správy vecí verejných; závislosti sa účelovo zneužívajú. Jednotlivé ponuky si navzájom tvrdo konkurujú.

EÚ už prispôbila svoj model rozvojovej spolupráce týmto novým skutočnostiam. Je to zrejme v stratégii Global Gateway, ktorá reaguje na dopyt našich partnerských krajín po lepšom prepojení s globálnymi hodnotovými reťazcami, vytváraní pridanej hodnoty na miestnej úrovni a odolnosti voči vonkajším otrasom.

Ako bývalý minister obchodu som si vedomý toho, aký má obchod význam a potenciál. Je hlavnou hnacou silou udržateľného rozvoja – od roku 1990 do roku 2017 rozvojové krajiny zvýšili svoj podiel na celosvetovom vývoze zo 16 % na 30 %; v rovnakom období klesla celosvetová miera chudoby z 36 % na 9 %.

EÚ preto podporuje uľahčenie obchodu, a to najmä posilňovaním investičného prostredia prostredníctvom mäkkých opatrení (napr. budovanie kapacít, odborná príprava, regulačné prostredie) a mobilizáciou spoločností, aby spolupracovali a investovali, čím pomáha partnerským krajinám vytvárať väčšiu pridanú hodnotu na miestnej úrovni a dostať sa vyššie v globálnych hodnotových reťazcoch. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii komisára, chcel by som prispieť k napredovaniu v tomto kurze.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, budem pracovať na tom, aby sa investície v rámci stratégie Global Gateway rozvíjali v plnej súčinnosti s novo navrhovanými partnerstvami v oblasti čistého obchodu a investícií ako doplnkovými zložkami novej zahraničnej hospodárskej politiky EÚ, a to v úzkej spolupráci s komisárom pre obchod a hospodársku bezpečnosť. Mali by sme sa zamerať na vytváranie vzájomne prospešných dlhodobých partnerstiev s kľúčovými partnermi, ktoré môžu posilniť konkurencieschopnosť a diverzifikovať dodávateľské reťazce a zároveň zvýšiť udržateľnosť a pridanú hodnotu, a tým aj posilniť hospodárstva našich partnerov a podporiť vykonávanie Agendy 2030.

Politická podpora a príspevky Európskeho parlamentu k stratégii Global Gateway budú zohrávať kľúčovú úlohu. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, chcel by som preto Parlament v rozpravách v pléne aj na schôdzkach výboru pravidelne informovať o vykonávaní tejto stratégie a diskutovať o jej ďalšom rozvíjaní. Chcel by som tiež vyzvať Európsky parlament, aby v plnej miere využíval svoju účasť v rade pre stratégiu Global Gateway.

Otázky Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

10. Podľa Vášho poverovacieho listu by ste sa mali usilovať o budovanie komplexných a vzájomne prospešných partnerstiev s tretími krajinami s integrovaným prístupom, aby hospodárske, humanitárne, rozvojové, mierové aj bezpečnostné politiky prispievali k posilneniu týchto partnerstiev. Cieľom je riešiť základné príčiny a kľúčové hnacie sily neregulárnej migrácie a bojovať proti sieťam prevádzáčov pri plnom dodržiavaní ľudských práv. Aké opatrenia prijmete na zabezpečenie účinného fungovania týchto partnerstiev, najmä v oblasti migrácie? Ako zabezpečíte, aby Parlament mohol vykonávať dohľad počas celého procesu budovania takýchto partnerstiev, najmä ak by niektoré z ich aspektov mohli mať vplyv na jeho legislatívne výsady?

Politické usmernenia Európskeho parlamentu k otázkam súvisiacim s migráciou majú zásadný význam. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, zaväzujem sa Európsky parlament pravidelne informovať. Pokiaľ ide o ostatné oblasti môjho portfólia, zabezpečil by som, aby útvary v mojej právomoci rovnako ako ja dodržiavali právne a procedurálne požiadavky s cieľom umožniť demokratickú kontrolu, transparentnosť a zodpovednosť.

Spolupráca s našimi medzinárodnými partnermi má zásadný význam pre dosiahnutie bezpečnosti EÚ, globálnej stability a hospodárskeho rozvoja. Je dôležitým nástrojom, ktorý prispieva k účinnému a spravodlivému riadeniu migrácie, umožňuje riešiť základné príčiny neoprávnenej migrácie a bojovať proti zločineckým sieťam, ktoré z nej majú prospech. Ako sa uvádza v pakte o migrácii a azyle, budovanie komplexných a vzájomne prospešných partnerstiev s tretími krajinami bude aj naďalej dôležitým prvkom komplexného prístupu EÚ. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, mojím cieľom bude posilniť túto spoluprácu s kľúčovými krajinami pôvodu a tranzitu a podporiť účinné vykonávanie vonkajšieho rozmeru paktu.

V spolupráci s výkonnou podpredsedníčkou pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu, komisárom pre vnútorné záležitosti a migráciu a komisárkou pre Stredozemie by som sa chcel zamerať na realizáciu konkrétnych opatrení a operačnej spolupráce v oblasti presadzovania práva s cieľom narušiť cezhraničnú organizovanú trestnú činnosť súvisiacu s prevádzacstvom, obchodovaním s ľuďmi, terorizmom a obchodovaním s drogami. Spolupracoval by som s medzinárodnými partnermi a tretími krajinami na zabezpečení ochrany žiadateľov o azyl a utečencov v hostiteľských tretích krajinách, ako aj na podpore hostiteľských komunít. Toto komplexné úsilie zahŕňa aj rozvoj legálnych možností migrácie spolu s členskými štátmi, a to aj prostredníctvom partnerstiev EÚ zameraných na talenty a systémov cirkulujúcej migrácie.

Naša migračná stratégia musí byť naďalej založená na medzinárodnom práve a musí zahŕňať záväzok dodržiavať ľudské práva. Všetky opatrenia prijaté na obmedzenie neoprávnenej migrácie musia byť v plnom súlade s právnym rámcom EÚ a medzinárodným právnym rámcom. To zahŕňa dodržiavanie Charty základných práv EÚ a Európskeho dohovoru o ľudských právach. Implementujúci partneri by mali byť naďalej zmluvne zaviazaní poskytovať pravidelné a komplexné správy o svojej činnosti a o situácii v krajine, v ktorej sa daná akcia financovaná EÚ realizuje.

Súdržnosť medzi vnútornými a vonkajšími politikami je kľúčová, najmä pokiaľ ide o migráciu. V súlade s politickými usmerneniami by som takisto prispel k vypracovaniu stratégie EÚ v oblasti vízovej politiky a nového paktu pre Stredozemie s cieľom lepšie zabezpečiť hranice a riadiť migráciu.

Otázky Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť:

11. Podľa Vášho poverovacieho listu budete naďalej zabezpečovať, aby EÚ podporovala plnenie cieľov udržateľného rozvoja vrátane cieľa udržateľného rozvoja č. 5 týkajúceho sa rodovej rovnosti a aby rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien a dievčat boli aj naďalej prioritou politik EÚ v oblasti medzinárodnej spolupráce a rozvoja. Plánujete prijať nejaké nové iniciatívy na vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť na úrovni EÚ a ako sa budete usilovať o to, aby sa situácia žien a dievčat v ozbrojených konfliktoch stala prioritou EÚ? Zaviazete sa vypracovať GAP IV? Ako bude Komisia riešiť poskytovanie služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv v rámci svojej humanitárnej pomoci a rozvojovej spolupráce, a najmä v prípade tehotných žien pochádzajúcich z konfliktných oblastí, z ktorých niektoré prežili násilie a znásilnenie? Ako plánujete vzhľadom na globálne útoky proti rodovej rovnosti a právam LGBTIQ+ osôb zabezpečiť, aby EÚ vyčlenila primeraný a priamy prístup k zdrojom miestnym organizáciám občianskej spoločnosti, obhajcom práv LGBTIQ+ osôb a práv žien a ich organizáciám?

Rodová rovnosť je základnou hodnotou EÚ a politickou prioritou vonkajšej činnosti EÚ. Okrem toho je aj prospešná pre ekonomiku. Z výskumu Medzinárodného menového fondu vyplýva, že znížením rodových rozdielov na trhoch práce by s HDP rozvojových krajín mohol zvýšiť takmer o 8 %. Úplným odstránením tohto rozdielu by sa HDP mohol zvýšiť v priemere o 23 %. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, naďalej by som sa zameriaval na rodovú rovnosť – ako na cieľ sám osebe, ale aj ako na katalyzátor udržateľného rozvoja, silného hospodárskeho rastu, dobrej správy vecí verejných a trvalého mieru a bezpečnosti.

Akčný plán pre rodovú rovnosť III prispel k výraznému pokroku v oblasti rodovej rovnosti ako strategickej priority vonkajšej činnosti EÚ. To viedlo k integrovanejšiemu prístupu naprieč politikami a k väčšej podpore partnerských krajín. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, zabezpečil by som, aby bol nadväzujúci plán ambiciózny. Úzko by som spolupracoval s ostatnými komisármi vrátane komisárky pre rovnosť a vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie. Začal by som rozsiahle konzultácie so všetkými partnermi vrátane Európskeho parlamentu a zapojil by som do nich aj občiansku spoločnosť.

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, posilním uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v našich medzinárodných partnerstvách, zintenzívnim opatrenia zamerané na rodovú rovnosť, podporím posilnenie postavenia žien a vypracujem nové iniciatívy na preklopenie rodových rozdielov vo vzdelávaní, v účasti na trhu práce, v príjmoch a v prístupe k zdrojom a službám.

Výročie Pekinskej deklarácie o rodovej rovnosti a rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti, ktoré si pripomenieme v roku 2025, predstavuje príležitosť na posilnenie vedúceho postavenia EÚ v tejto oblasti a na prijatie rozhodných opatrení na podporu rodovej rovnosti. V úzkej spolupráci s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou Komisie by som zabezpečil, aby EÚ plnila tieto míľniky.

Osobitnú pozornosť treba venovať ženám a dievčatám v ozbrojených konfliktách, pretože čelia osobitným rizikám (napr. použitie znásilnenia ako vojnovej zbrane) a pretože často sa im neumožňuje podieľať sa na rokovacom procese. EÚ sa musí dôraznejšie zasadzovať za rovnocennú a zmysluplnú účasť žien na predchádzaní konfliktom a ich riešení. V nestabilných situáciách by prioritou malo byť zameranie sa na ochranu detí, mladých ľudí a potreby žien (napr. prístup „ženy ženám“ v Afganistane).

Boj proti rodovo motivovanému násiliu je dôležitým aspektom budovania odolnosti voči bezpečnostným hrozbám, a to aj na úrovni komunit. Rodovo motivované násilie je však predovšetkým hrozným porušovaním ľudských práv. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii, urobím všetko, čo je v mojich silách, aby som prispel k odstráneniu tejto nespravodlivosti.

Výrazné rodové rozdiely existujú aj v oblasti zdravotnej starostlivosti. Všeobecný prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a k súvisiacim právam je dôležitý nielen na zabezpečenie toho, aby ženy a dievčatá dostávali starostlivosť, ktorú potrebujú, ale aj na to, aby získali kontrolu nad smerovaním svojho života.

Organizácie žien a občianska spoločnosť stoja v prvej línii boja za rodovú rovnosť. Sú kľúčovým spojencom pri dosahovaní trvalej zmeny v tejto oblasti a pri podpore najviac marginalizovaných žien a dievčat. Polovica

finančných prostriedkov na činnosti iniciatívy Spotlight bola pridelená viac ako 1 750 organizáciám občianskej spoločnosti. EÚ podporuje aj obhajcov ľudských práv vrátane obhajcov práv LGBTI. Viac ako polovicu prijímateľov v rámci programu EÚ na ochranu obhajcov ľudských práv (Protect Defenders) tvoria ženy. To sú len niektoré z mnohých príkladov strategickej spolupráce EÚ s občianskou spoločnosťou v oblasti rodovej rovnosti a rovnosti LGBTI osôb.